

TÜRKİYE'DE OLİMPİK VE SPORCU EĞİTİM MERKEZLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Okan GÜLTEKİN¹, Uğur ERÜNAL²

ÖZ

Türkiye'de spor eğitimi amaçlı projelere bakıldığında üst düzey sporcu yetiştirmek amacıyla, devlet destekli iki ana kurum bulunmaktadır. Bunlar, Sporcu Eğitim Merkezleri (SEM) ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleridir (TOHM).

Kaynak tarama yöntemi ile gerçekleştirilen bu araştırma, Türkiye'de üst düzey ve olimpiik sporcu yetiştirmek amacıyla başlatılan, proje ve merkezlerin kuralları ve kapsamaları; Türk sporuna katkısı, ihtiyaçları, eksikleri ve gözlenebilecek, geliştirilebilecek özelliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu amaçla her iki kurum, Türkiye'de eğitim ve öğretimin aksamadan üst düzey sporcu olarak yetiştirilmelerini sağlamak için ve olimpiatlara katılacak ve katılması muhtemel yetenekli sporcuların seçilmesi, performanslarının geliştirilmesi, eğitimlerinde ve sosyal gelişimlerinde standart bir uygulama sağlanmasını amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, Spor Genel Müdürlüğü'nden alınan verilere göre, 2018-2019 yılı döneminde 14 branşta çeşitli sınavlar sonucu 32 ilde bulunan 35 Sporcu Eğitim Merkezi için toplam 946 sporcu kontenjanı belirlenmiştir; 24.10.2018 TOHM Genel Koordinatörlüğü'nden elde edilen verilere göre, Olimpiik Hazırlık Merkezleri, 2018 yılında 20 ilde ve Olimpiik 19 branşta yatılı veya gündüzlü olmak üzere faaliyet göstermektedir. Merkezlerde 534 gündüzlü 377 yatılı olmak üzere 911 sporcu eğitim görmektedir (Tablo 1). Merkezlerde 273 antrenör bulunmaktadır. Merkezlerde Spor Psikoloğu, Beslenme Uzmanı, Fizyoterapist, Masör/Masöz olmak üzere toplam 68 destek elemanı bulunmaktadır.

Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri ve Sporcu Eğitim Merkezleri'nde farklı spor dallarında yetişen sporculara bakıldığında Avrupa ve Dünya Şampiyonalarında çeşitli başarılar yakalansa da, Olimpiyat Oyunları'ndaki madalya sayımızın beklenen hedefin altında olması dikkat çekmektedir. Spor müsabakalarına bakıldığında en çok kitlenin bulunduğu ve en üst düzey müsabaka olarak bilinen Olimpiyat Oyunları'nda ülkemizin adını başarı kısmında duyurmak için, ülkemizde yer alan projelerin tıpkı TOHM projesinde olduğu gibi birçok projenin de olimpiik eğitim niteliğinde olması söz konusudur. Bunlarla beraber, çalıştırıcı ve destek elemanlarının kalitesi incelenmeli ve dünya genelindeki başarılı ülkelerin projeleri göz önüne alınarak gerekli seminerler düzenlenip, uygulamaya geçirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Olimpiik Merkez, Sporcu Eğitim Merkezi, Olimpiik Proje.

ANALYSIS OF OLYMPIC AND ATHLETE TRAINING CENTERS IN TURKEY

ABSTRACT

Looking at the sports training projects in Turkey, we see two main lines of state-funded institutions which train senior athletes, namely Athlete Training Centers (SEM) and Turkish Olympic Preparation Centers (TOHM).

This study, conducted through the literature review, aims at investigating the rules and scopes of the projects and centers initiated to train senior and Olympic athletes, their contribution to sports in Turkey as well as their needs, shortcomings, observable and improvable characteristics.

Both institutions aim at selecting competent athletes that will or are quite likely to take part in the Olympics, improving their performance, and providing standard practices in their training and social development. According to the data obtained from the General Directorate of Sports, in the 2018-19 athletic season, the quota for the 35 Athlete Training Centers in 32 provinces was set to a total of 946 athletes in 14 areas to be filled at the end of various tests. Based on the data obtained from the Turkish Olympic Preparation Centers General Coordination Office on 10.24.2018, there were 20 Olympic Preparation Centers providing services in 19 Olympic sports and having boarding facilities in 2018. There were 911 athletes trained at these centers: 534 on a

¹ Uludağ Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bursa

² Uludağ Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Lisans Öğrencisi, Bursa

day basis and 377 on a boarding basis. The centers employed 273 trainers as well as a total of 68 support personnel, including sport psychologists, nutritionists, physiotherapists, and masseurs/masseuses.

Looking at the athletes trained in different sports at Turkish Olympic Preparation Centers and Athlete Training Centers, it is noticeable that although various achievements have been made in the European and World championships, the number of the medals obtained in the Olympic Games is below the expected goal. To ensure our country's success at the Olympic Games, known as the ultimate competition hosting the largest number of attendees, many projects must be implemented to provide Olympic training, modeling after the Turkish Olympic Preparation Centers project. Furthermore, the quality of the trainers and support personnel must be investigated, and seminars must be designed and implemented by taking into account the projects of the successful countries worldwide.

Keywords: Olympic Center, Sports Training Center, Olympic Project.

GİRİŞ

“Olimpiyat eğitimi”, 1970'lerde spor eğitimi ve Olimpiyat araştırmasında ortaya çıkan bir terimdir. “Olimpiyat eğitimi” eski Yunanistan'ın eğitim ideallerinin yeniden canlandırılması anlamına mı geliyor, yoksa amacı sadece Olimpiyat sembollerinin pazarlanmasına güvenilirlik kazandırmak mı? Sorunun ilkeler açısından cevaplanması gerekir ve cevap modern Olimpiyat Hareketi kavramının tarihine ve konseptine kadar uzanır (N. Moller, 1975).

Modern Olimpiyat Oyunları, 1896 yılında Atina'da başlamıştır. Olimpiyat Oyunları'nın amacı; gençliği karşılıklı anlayış ve dostluk ruhu içerisinde eğiterek, daha iyi ve daha barışsever bir dünya kurulmasına katkıda bulunmaktır (Özdilek, Şentürk & Döşyılmaz, 2003). Bu amaçlarla başlatılan Olimpiyat hareketi, daha sonra ülkelerin ekonomik, siyasal ve sosyal beklentilerinin olduğu organizasyonlar haline gelmiştir. Sporun yapısı içerisinde görülebilen menfaatlerden olan ekonomik çıkar, talepler ve gerilimler zamanla, Olimpiyat Oyunları'nda görülmeye başlamıştır. Bu durum, Olimpiyat Oyunları'nı barışçı faaliyetlerinin yanında ekonomik konuların içine de sürüklemiştir (Özdilek, ve ark. 2003), (Güllü, 2017).

Günümüzde spor, kültürlerarası birleştirici gücü ve giderek artan rekabet düzeyi ile ulusal kimliğin ve prestijin dünyada kanıtlandığı bir alana dönüşmüştür (Altun M, Koçak S, 2015).

Ülkemizin özellikle de son yıllarda büyük spor organizasyonlarında madalya hedefi içerisinde bulunan anlayışına karşın spor yönetiminin tüm ülke insanımızın sağlığını gözeterek etkinlikleri hayata geçirme gibi bir sorumluluğu da bulunmaktadır. İşte bu noktada kitle sporunun yaygınlaştırılmasının elit spor ve elit sporcuların yetiştirilmesi açısından da niçin önem taşıdığı ve dünyadaki örnekleri ile ortaya konulmaktadır. Öte yandan olimpiyat oyunları gibi prestiji yüksek organizasyonlarda başarı elde edebilmek uzun vadeli bir uğraş gerektirmektedir. Bu açıdan sporu tabana yaymak ve kitleliliği harekete geçirmek, spor yönetimi açısından olmazsa olmaz bir uğraşı olmak durumundadır (Talismenler, 2017).

Eğitim, bireyin tüm niteliklerini geliştirerek, onun üretim süreci içinde daha verimli ve üretken olmasını olanaklı kılarken, yaşamı ve içinde bulunduğu süreci sorgulayan, bilgi, beceri, etik, sanat, kültür vb. alanlarda yetkinleşmesini, bireyselleşerek toplumsallaşmasını da sağlayan, insanın insan olmasına yardım etme bilim ve sanatı olarak tanımlanabilir (Gül, 2004).

"Bir eğitim faaliyeti olan spor, bireyin ortak amaçları dile getirebilme gücünü ve takdir edebilme duygusunu ortaya çıkarmaktadır. Bunların yanı sıra, spor, sosyal yaşamın içinde sık karşılaşılan anlayış, sorumluluk taşıyabilme ve iş birliği içinde düzen sağlama yeteneğini de geliştirmektedir" (İlhan, 2008). Bu doğrultuda, spor eğitiminde temel amacımız da; Anayasamızda belirtildiği gibi tüm vatandaşlarımıza düzenli spor yapma alışkanlığının kazandırılması ve sporda yetenekli çocuk ve gençleri ortaya çıkararak, bunların olimpik anlayışla üst düzeyde elit sporcular olarak yetiştirilmeleridir(D. P. T. 2000).

Olimpik Hareketin yaratıcısı Coubertin tarafından sürekli bir gelişim içine giren Olimpik Eğitim çalışmaları dünya genelinde destek görmüştür. Olimpik Eğitim programlarının geliştirilmesindeki amaç; Olimpik idealler doğrultusunda insanlığın dayanışma duygusu, hoşgörü ve fairplay' e dayalı karşılıklı saygıyı geliştirme, farklı kültürlerle saygı duyma, çevreyi koruma ile insanın kişiliğinin zenginleştirilmesi gibi değerlerin kazandırılmasıdır (Güzel ve Özbey, 2009). Olimpik anlayış, farklı kültürler ve sosyal gruplar üzerindeki temel prensipleri Olimpik Eğitim programları inşa etmede global anlayışa yol göstermektedir. Olimpik Eğitim bu anlayışı öğretmede bir öğrenme sürecidir; katılımcılar bilgi kazanmak, Olimpik ilkeleri anlamak, denemek ve yayılmasını sağlamak konularında cesaretlendirilir. Bu öğrenme süreci derin eğitim bilgisine ve Olimpik anlayışın kültürel ilkelerine sahip olmaya dayanır. Bu nedenle, öğrenme sürecinde ruhsal ve psikomatik aktivitelerin uyum içinde benimsenmesi gerekir. Aynı zamanda, süreç, sportmenlik ruhunu kazandırır ve Olimpiyat Oyunları sporcularını kullanarak gençlerin yaşamlarında izlemeleri için bir model oluşturmasını sağlar (Güzel ve Özbey, 2009), (Şentuna, 2013).

Olimpik ideallerin yaygınlaştırılmasında eğitimin temel sorumluluğu her ülkenin Milli Olimpiyat Komiteleri ile birlikte Olimpik Akademilerine verilmiştir. Olimpik Antlaşmada (Bölüm 4: Kural 28) belirtildiği üzere; "*Olimpik eğitim programlarını her seviyede, okul, üniversitelerin programlarındaki Beden Eğitimi ve Spor derslerinde uygulayarak Olimpizmin temel ilkelerini ve değerlerini kendi ülkelerinde yaymak ve Ulusal Olimpik Akademilerin ve Olimpik Müzelerin kurulmasını ve Olimpik Hareketle bağlantılı kültürel programların*

gerçekleştirilmesini desteklemek” görevi Milli Olimpiyat Komitelerine aittir (Serdaroğlu, 2002).

Bu bağlamda Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Tüzüğü’nün (2007), birinci maddesinde eğitime yönelik olarak belirlenmiş ilke ve görevler şunlardır;

-Olimpik eğitim programlarını, her eğitim düzeyindeki okullarda spor eğitimi ile ilgili kurumlarda, üniversitelerde, olimpik eğitim veren kurumlardaki ulusal olimpiyat akademilerinde, olimpiyat müzelerinde ve olimpik hareketle ilgili tüm eğitim programlarında okutmak ve öğretmek ve olimpiyatın temel ilke ve değerlerinin ülkede özendirilmesini sağlamak, Kurslar düzenleyerek, temel olimpiyat ilkelerinin yayılmasını temin etmek için spor yönetiminin eğitimine katkı sağlamak (Çoknaz, 2010).

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK) ve Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO)’ nun birlikte çalışması sonucunda “İlköğretim Okulları 4. ve 5. Sınıflarda Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim Kılavuz Kitabı” adlı bir kılavuz kitap çıkarılmıştır. Hazırlanan bu kitap iki bölümden oluşmaktadır, Bu bölümler;

1. Öğretmen ve öğrenci bölümünün her ikisinin bir arada olduğu “Öğretmen Kılavuz Kitabı”,
2. Sadece öğrencinin kendi etkinliklerini ilgilendiren “Öğrenci Kılavuz Kitabı”. Hazırlanmış olan kılavuz kitap altı ayrı bölümden (Hareket ve Spor , Ülkemiz ve Spor, Spor ve Ahlak, Spor ve Sağlık, Spor ve Yaşam, Olimpiyat Oyunları) oluşmaktadır.

Ayrıca Türkiye’nin çeşitli illerinde ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerini hedef alarak düzenlenen ve yaklaşık 200.000 öğrenciye ulaşan Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim Projesi (OLİ), Uluslararası Olimpiyat Komitesi tarafından da “Örnek Proje” olarak gösterilmekte ve birçok üye ülkeye tanıtılmakta ve anlatılmaktadır (Özbey&Güzel 2009).

Türkiye’de üst düzey sporcu yetiştirmek amacıyla yatılı ve gündüzlü olarak,devlet destekli iki ana kurum bulunmaktadır. Bunlar *Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri* ve *Sporcu Eğitim Merkezleridir*.

Türkiye Olimpiyatlara Hazırlık Merkezleri (TOHM)

21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğü’nün Teşkilat ve Görevler Hakkında Kanununun 2 ve 10 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanan ve 11 Nisan 2015 tarihinde çıkarılan yönetmeliğin amacı “Olimpiyatlara katılacak ve katılması muhtemel yetenekli sporcuların seçilmesi, yetiştirilmesi, performanslarının geliştirilmesi, eğitimlerinde ve sosyal gelişimlerinde müşterek ve standart bir uygulamanın sağlanması için olimpik hazırlık merkezlerinin kurulması, sporcu seçimi ve uyması gereken kurallar ile bu Türkiye

Olimpiyatlara Hazırlık Merkezlerinde (TOHM) görev alacak olimpik hazırlık merkezi koordinatörü, akademik danışman ve diğer görevlilerin çalışma, görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemektir”(İmamoğlu,Dilek&Türkmen,2017)

Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerinin Kurulmasında Etkili Olan Faktörler

- Türkiye’de üst düzey sporcuların performanslarının düzenli bir şekilde takip edildiği ve desteklendiği bir sisteme ihtiyaç duyulması,
- Küçük yaş gruplarında alınan sportif başarıların üst yaş gruplarına taşınmak istenmesi,
- Sportif başarının sadece antrenör ve sporcu eksenindeki çalışmalara bağlı kalmamasının gerektiğinin düşünülmesi,
- Sportif başarının sadece antrenör ve sporcu eksenindeki çalışmalara bağlı kalmamasının gerektiğinin düşünülmesi,
- Sportif başarının artmasında etkili unsurlardan biri olan sportif performans testleri ile ilgili yeterli tecrübeye ulaşılmamasının arzusu,
- Sportif başarının artmasında etkili unsurlardan biri olan sportif performans testleri ile ilgili yeterli tecrübeye ulaşılmamasının arzusu,
- Yeteneği bulunan, sportif başarısını kanıtlamış, yaşadığı ilde sportif başarısını daha ileri götürme imkanı bulunmayan sporcuların maddi imkansızlıklar nedeniyle sportif başarılarını daha yukarı taşıyamamasının ve sporu bırakmasının engellenmek istenmesi,
- Federasyonların ve antrenörlerin özellikle yıldızlar ve gençler düzeyinde başarılı sporcuları yetiştirebilecek birikime sahip olmalarının istenmesi,
- Sporcuların konaklama, spor alanlarına ulaşım, doğru beslenme, hayatlarını idame ettirme, spor alanlarından öncelikli yararlanma konularında sorun yaşamamaları ve geleneksel olarak başarılı olduğumuz branşlar dışında, olimpiyat oyunlarında çok sayıda madalyanın kazanıldığı ancak ülkemizde altyapısı zayıf olan branşlarda gelişim sağlanmasının istenmesidir (Kıloğlu, 2017).

Türkiye Olimpiyatlara Hazırlık Merkezleri kapasiteleri

24.10.2018 TOHM Genel Koordinatörlüğü'nden elde edilen verilere göre, Olimpik Hazırlık Merkezleri, 2018 yılında 20 ilde ve Olimpik 19 branşta yatılı veya gündüzlü olmak üzere faaliyet göstermektedir. Merkezlerde 534 gündüzlü 377 yatılı olmak üzere 911 sporcu eğitim görmektedir (Tablo 1). Merkezlerde 273 antrenör bulunmaktadır. Merkezlerde Spor Psikoloğu, Beslenme Uzmanı, Fizyoterapist, Masör/Masöz olmak üzere toplam 68 destek elemanı bulunmaktadır.

Tablo 1. İllerdeki branşlar ve sporcu sayısı.

İL	İL TOPLAMI	BRANŞ	YATILI ERKEK	GÜNDÜZLÜ ERKEK	YATILI KADIN	GÜNDÜZLÜ KADIN	BRANŞ TOPLAMI
ADANA	33	ATLETİZM	2	5	0	3	10
		KANO	6	1	1	0	8
		KÜREK	5	0	3	1	9
		YÜZME	0	4	0	2	6
ANKARA	208	ATILIKLIK	5	4	1	7	17
		ATLETİZM	1	10	0	9	20
		BOKS	13	12	0	0	25
		CİMNASTİK	0	1	0	11	12
		ESKRİM	11	0	5	0	16
		HALTER	0	17	0	0	17
		JUDO	0	15	0	13	28
		TAEKWANDO	0	12	0	9	21
		TENİS	0	10	0	11	21
YÜZME	0	16	0	15	31		
ANTALYA	15	ATLETİZM	0	0	0	0	0
		BİSİKLET	0	0	3	0	3
		OKÇULUK	9	0	2	1	12
ARTVİN	11	KANO	0	11	0	0	11
BOLU	13	CİMNASTİK	4	1	7	1	13
BURSA	69	ATLETİZM	3	9	0	1	13
		GÜREŞ	26	0	0	0	26
		TAEKWANDO	0	1	0	4	5
		YÜZME	0	16	0	9	25
İZMİR	76	ATLETİZM	7	8	0	4	19
		CİMNASTİK	0	14	0	11	25
		TAEKWANDO	8	12	0	0	20
		TENİS	3	2	0	7	12
K.MARAŞ	39	GÜREŞ	39	0	0	0	39
KAYSERİ	38	ATLETİZM	0	3	0	3	6
		KAYAK	0	0	0	0	0
		TAEKWANDO	0	3	0	1	4
		YÜZME	0	16	0	12	28
KOCAELİ	45	ATILIKLIK	5	3	1	1	10
		ATLETİZM	0	2	0	2	4
		ESKRİM	0	0	0	2	2
		JUDO	6	9	0	14	29
KONYA	60	ATILIKLIK	0	0	0	1	1
		ATLETİZM	0	2	0	1	3
		BİSİKLET	15	1	0	0	16
		HALTER	0	0	11	0	11
		JUDO	0	8	0	5	13
		TAEKWANDO	0	0	13	3	16
MERSİN	20	ATILIKLIK	2	2	0	2	6
		ATLETİZM	2	2	0	2	6
		ESKRİM	0	0	0	0	0
		TENİS	0	4	0	4	8
RİZE	45	ESKRİM	0	0	0	0	0
		GÜREŞ	28	5	0	0	33
		KANO	5	0	6	1	12
SAKARYA	29	GÜREŞ	0	0	0	0	0
		KANO	0	7	0	4	11
		KÜREK	0	9	0	9	18
		ATLETİZM	0	5	0	2	7
SAMSUN	68	JUDO	30	1	0	0	31
		OKÇULUK	8	2	0	4	14
		TAEKWANDO	0	8	0	8	16
		ATLETİZM	0	7	0	1	8
TRABZON	53	BOKS	0	0	6	0	6
		JUDO	0	0	19	0	19
		TENİS	0	3	0	2	5
		YÜZME	0	11	0	4	15

TOHM Sporcu Yaşları

24.10.2018 TOHM Genel Koordinatörlüğü'nden elde edilen verilere göre, 2018 yılı TOHM Projesi kapsamında 589 erkek sporcu ve 322 kadın sporcu olmak üzere toplamda 911 sporcu tespit edilmiştir. Erkek sporcularda yaş ortalaması 17,52 tespit edilirken; kadınlarda ise bu sayı 16,86 olarak tespit edilmiştir (Tablo2).

Tablo 2. TOHM Erkek ve kadın yaş ve sporcu sayıları.

TOHM ERKEK SPORCU		TOHM KADIN SPORCU	
YAŞ	SPORCU SAYISI	YAŞ	SPORCU SAYISI
26	1	26	1
25	1	24	2
24	1	23	3
23	15	22	6
22	18	21	10
21	37	20	29
20	49	19	33
19	63	18	36
18	86	17	45
17	95	16	52
16	100	15	45
15	77	14	40
14	35	13	19
13	11	12	1
TOPLAM ERKEK SPORCU	589	TOPLAM KADIN SPORCU	322

Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezi Kontenjanları

TOHM Genel Koordinatörlüğü'nden elde edilen verilere göre, 2019 TOHM Projesi kapsamında 20 ilde 18 branşta toplam 869 sporcu için kontenjan belirlenmiştir (Tablo3). Bu kontenjanın 2018 yılına göre 42 sporcu daha az olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. Branşlar ve illerdeki sporcu kontenjanları.

BRANŞ	BRANŞ TOPLAMI	İLLER	YATILI ERKEK	GÜNDÜZLÜ ERKEK	YATILI KADIN	GÜNDÜZLÜ KADIN	İL TOPLAMI
ATICILIK	31	ANKARA	3	4	1	3	11
		DIYARBAKIR	0	3	0	4	7
		KOCAELİ	0	1	0	1	2
		KONYA	1	1	0	2	4
		MERSİN	2	2	0	3	7
ATLETİZM	107	ADANA	1	5	0	1	7
		ANKARA	2	10	0	10	22
		ANTALYA	0	3	0	0	3
		BURSA	0	10	0	4	14
		DIYARBAKIR	0	0	0	0	0
		ERZURUM	7	2	0	0	9
		GAZİANTEP	0	1	0	1	2
		İZMİR	3	6	0	9	18
		KAYSERİ	0	1	2	2	5
		KOCAELİ	0	2	0	1	3
		KONYA	0	2	0	5	7
		MERSİN	5	2	0	2	9
		SAMSUN	0	3	0	1	4
TRABZON	0	4	0	0	4		
BİSİKLET	12	ANTALYA	0	0	4	0	4
		KONYA	4	4	0	0	8
BOKS	42	ANKARA	14	13	0	0	27
		TRABZON	0	0	12	3	15
BUZPATENİ	7	ERZURUM	6	0	0	1	7
CİMNASTİK	41	ANKARA	0	1	0	6	7
		BOLU	5	0	7	0	12

		İZMİR	0	10	0	12	22
CURLING	0	ERZURUM	0	0	0	0	0
ESKRİM	16	ANKARA	4	1	0	0	5
		KOCAELİ	4	0	0	2	6
		MERSİN	2	2	1	0	5
		RİZE	0	0	0	0	0
GÜREŞ	107	BURSA	27	0	0	0	27
		EDİRNE	0	0	19	0	19
		GAZİANTEP	0	0	0	0	0
		K.MARAŞ	38	0	0	0	38
		RİZE	23	0	0	0	23
		SAKARYA	0	0	0	0	0
HALTER	50	ANKARA	0	20	0	0	20
		GAZİANTEP	17	0	0	0	17
		KONYA	0	0	13	0	13
JUDO	98	ANKARA	0	11	0	10	21
		KOCAELİ	11	3	1	0	15
		KONYA	0	6	0	4	10
		SAMSUN	29	1	0	0	30
		TRABZON	0	0	22	0	22
KANO	50	ADANA	6	0	2	0	8
		ARTVİN	0	14	0	0	14
		RİZE	4	0	9	0	13
		SAKARYA	2	8	1	4	15
KAYAK	13	ERZURUM	6	4	0	3	13
		KAYSERİ	0	0	0	0	0
KÜREK	29	ADANA	7	0	5	0	12
		SAKARYA	1	10	3	3	17
OKÇULUK	23	ANTALYA	9	0	1	0	10
		SAMSUN	5	4	0	4	13
TAEKWANDO	74	ANKARA	0	9	0	4	13
		BURSA	0	4	0	6	10
		DIYARBAKIR	0	0	0	0	0
		GAZİANTEP	0	6	0	2	8
		İZMİR	4	9	0	0	13
		KAYSERİ	0	4	0	9	13
		KONYA	0	0	7	0	7
SAMSUN	0	5	0	5	10		
TENİS	38	ANKARA	0	8	0	13	21
		İZMİR	0	1	0	1	2
		MERSİN	0	5	0	4	9
		TRABZON	0	4	0	2	6
YÜZME	131	ADANA	0	18	0	16	34
		ANKARA	0	22	0	13	35
		BURSA	0	11	0	8	19
		KAYSERİ	0	22	1	13	36
		TRABZON	0	5	0	2	7

TOHM Sporcu Seçimleri

“Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerinin Kuruluş, Çalışma, Görev, Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği” 11.04.2015 tarih ve 29323 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Merkezlere sporcu seçimleri, Yönetmelik gereği kurulmuş olan Değerlendirme Komisyonları tarafından belirlenen kriterler doğrultusunda büyük bir titizlikle yapılmaktadır.

Sporcu seçim kriterleri her branşın teknik özelliklerine ve performans yaşına göre farklılık göstermekte olup;

- Atletizm, Atıcılık, Cimnastik, Halter, Yüzme ve Okçuluk branşlarında zaman, mesafe ve puan değerleri,
- Boks, Buz Pateni, Kayak, Güreş, Judo ve Taekwando branşlarında ulusal ve uluslararası dereceler,
- Kano, Kürek ve Bisiklet branşlarında TOHM seçme yarışmaları ve puanlama sistemi,
- Eskrim branşında Türkiye sıralaması,

- Tenis branşında ulusal ve uluslararası klasman sıralamalarına göre belirlenmektedir.

Dünyada Var Olan Olimpik Eğitim Materyalleri ve Projeleri

Bu başlık altında, Olimpik Eğitim çalışmaları ile dünyanın farklı kıtalarında yer alan ülkelerden Rusya, Kanada, Büyük Britanya, İsviçre, Kore, Portekiz, İspanya, Zimbabve, Gürcistan, USA, Avustralya, Brezilya ve Çin 'de yapılan uygulamalar tablo şekline getirilerek Stauffer (1999) tarafından gösterilmiştir. Genel olarak, Olimpik Eğitim ile ilgili belirtilen ülkelerdeki, materyal ve projelerinde yer alan ortak ana maddelere yer verilmiştir.(Özbey&Güzel 2009). (Tablo 4)

Tablo 4. Dünyada kullanılan olimpik eğitim materyalleri ve projeleri (Stauffer ,1999)

ÜLKE	MATERYAL	PROJE
RUSYA	*Olimpiyat Oyunları El Kitabı *Özel Olimpiyat Oyunları programı (15 yaş öğrencileri, tarih ve edebiyat derslerini algılamaları için) *Olimpiyat Oyunları soruları ile beden eğitimi sınavı biletleri	*Okullarda Olimpik Gün Organizasyonları *Resmi Müfredatta Olimpik Ders Konuları *Öğrenciler için 12 Olimpik Akademi *Engelliler için özel Olimpiyat Oyunları Programları
KANADA	*Olimpik Kaynak Materyalleri (İlkokullar için) *Olimpiyat Oyunlarının Hayali (Sanat yarışması -İlkokul ve Liseler için) *Olimpik Gençlik Programları (Bayrak Yarışı) *Olimpik Ateşkes (Oyunlar öncesinde Çocuklar için barış günleri)	*Okullarda Olimpik Spor Günü *Gençler resim yarışması *Diğer ülkelerin okulları arasında kurulan arkadaşlık ağı) *Sporcular, grup çalışması, beden eğitimi (liselerde) *Bayrak yarışları (okul dışı aktivite) *Olimpik Gün Koşusu *Mini Olimpiyat Oyunları Programı (rekreasyon liderleri için)
BÜYÜK BRİTANYA	*Birbirini kapsayan 5 konu için eğitim materyalleri (İlkokul ve ortaokul,8-16 yaş) *Posterler (İlkokul ve ortaokul,8-16 yaş)	*Olimpik Gün Koşusu *Gençlik Kampları *Okul gezileri *Britanya Olimpik Akademisi
İSVİÇRE	*İsviçre Olimpik Akademisi tarafından desteklenen Başlangıçlar (Fairplay, Herkes İçin Spor)	*Öğretmenler tarafından yürütülecek projeler (Proje haftaları, vb)
KORE	*50 Yıldır Kore Olimpik Akademi	*Çocuklar Resim Yarışması (Anaokul, İlkokul) *Ulusal Spor Festivalleri (Lise ve üzeri) *Yaz ve Kış Spor Festivalleri (Okul dışı aktivite) *Gençlik Oyunları (İlkokul, Ortaokul) *Kore, Çin, Japonya Küçükler Spor Karşılaşmaları *Gençlik Kampları *Olimpik Gün Koşusu *Ulusal Olimpik Akademi Toplantıları *Antrenörler ve Liderler için Olimpik Ruh Programı
PORTEKİZ	*Resmi Programlar *Ulusal Olimpiyat Akademisi websitesi * Ulusal Olimpiyat Akademisi tarafından hazırlanan kitaplar	*Yıl içerisindeki okul aktiviteleri *Gençler Resim Yarışması *Yuvarlak Masa Toplantıları (üniversiteler) *Spor Bilimleri ve Beden Eğitimi Programları *Ulusal Olimpik Akademi Toplantıları *Akademik Bültenler
İSPANYA	*Çocuklar için hazırlanan kitaplar *İnternet Materyalleri	*Olimpik Hafta (üniversitelerde) *Ulusal Olimpik Akademi Toplantıları *Eğitimsel Toplantılar
ZİMBABVE	*Farkındalık için savaşıma, beceriler, gelişim ve araştırma	*Olimpik Gün Koşusu *Olimpik Ruh Programı *Spor Eğitimi
GÜRCİSTAN	*Gençler için spor gazeteleri	*Gençlik kampları *Olimpik Gün Koşusu *Öğrenciler Spor Yarışmaları (Güz) *Okullar arası yarışmalar *Okullara geziler
AMERİKA	*"Mayorolympikidsforfitness" (İlkokul çocuklarının günlük yaşantılarında fiziksel sağlıklarını kazanmaları için) *"Hayatımızdaki şampiyonlar" (Elit sporcuların okullara gelerek mesajlar vermeleri) *"Olimpizm" konusunu içeren okul müfredatları	*5 km' lik eğlence koşusu *Amerika Olimpik Akademisi *Amerika Olimpik Eğitimler Çalışma Enstitüsü
AVUSTRALYA	*Sidney 2000 Oyunları Olimpik Eğitim kaynak materyali *İnternet *Öğrenci gazetesi	*Sanat ruhunu paylaşma *Olimpiyat Oyunlarına hoş geldin programı *Okullar arası bayrak yarışları *Gençlik hedefli kültür-sanat festivalleri *Çevre ve dil projeleri
BREZİLYA	*Olimpizm, Olimpiyat Oyunları ve Olimpik Hareket kitapları (Öğretmenler ve öğrenciler için) *Okullar için eğitim materyalleri *Okullarda Olimpik Eğitim ile çok kültürlülük yaklaşımı	*Dünya doğa oyunlarında Olimpik Eğitim *İnternet aracılığı ile Olimpik Eğitim *Çok kültürlülük ortamında Olimpik Eğitim
ÇİN	*Öğrenciler için hazırlanmış 2 adet ders kitabı * Öğrenciler için hazırlanmış Olimpiyat Oyunları ile ilgili hikâyeler.	*Üniversitelerin Beden Eğitimi Bölümlerinde yıllık 20 saatlik zorunlu dersler.

TOHM Sporcularının Uluslararası Alanda Başarıları

24.10.2018 TOHM Genel Koordinatörlüğü bildirgesinden elde edilen bilgilere göre, TOHM sporcularının şüana kadar katılmış olduğu çeşitli turnuvalarda 358 altın, 327 gümüş, 402 bronz madalya olmak üzere toplamda 1087 madalya elde edilmiştir.(Tablo 5).

Tablo 5. TOHM Sporcularının Uluslararası Turnuvalarda almış oldukları madalya sayıları

TOHM SPORCULARININ ULUSLARARASI BAŞARILARI				
YARIŞMANIN ADI	ALTIN	GÜMÜŞ	BRONZ	TOPLAM
OLİMPİYAT OYUNLARI		1		1
DÜNYA ŞAMPİYONASI	15	15	24	54
AVRUPA ŞAMPİYONASI	53	50	86	189
GENÇLİK OLİMPİYATLARI	-	1	1	2
AKDENİZ OYUNLARI	1		2	3
1. AVRUPA OYUNLARI	-	-	3	3
ÜNİVERSİADE	2	-	2	4
İSF GYMNASİADE	4	5	7	16
4. İSLAMİ DAYANIŞMA OYUNLARI	5	2	9	16
EYOF	2	4	6	12
DİĞER ULUSLARARASI TUNUVALAR	276	249	262	787
TOPLAM	358	327	402	1087

SPORCU EĞİTİM MERKEZLERİ (SEM)

1970'li yıllar Türk Güreşinin başarısız yıllar olarak görülmüştür. Bu durumdan kurtulmak için dönemin yetkilileri Güreş eğitim merkezlerinin kurulması gerekliliğini Federasyonlar ve hükümet yetkilileri fikrin olgunlaşmasını sağlamışlardır. Bu merkezlerin kurulmasına karar verilmiş olsa da, uygulama safhasına geçilemeden, Hükümet ve Federasyonun görev süreleri sona erdiğinden ilerleme sağlanamamıştır. Daha sonraki yıllarda konu bir kez daha Hükümet ve Federasyon gündemine alınarak sporcu seçimi değişikliğine gidilmiş, tüm Anadolu da yaygın olarak yapılan Karakucak güreşlerinden esinlenilerek, Modern minder güreşine en iyi intibak edebilecek durumda olduğu tespit edilen karakucak güreşini geliştirme projesi adı altında Merkezlerin yapım süreci başlamıştır (İmamoğlu,Dilek&Türkmen,2017). Daha sonraki yıllarda spor dallarına göre yetenekli çocukların tespit ederek eğitim ve öğretimlerini aksatmadan üst düzey sporcu olarak yetiştirilmeleri amacıyla çeşitli spor dallarında hizmet vermek üzere açılan Sporcu Eğitim Merkezleri ile ilgili hizmetleri yürütmek, sporla ilgili diğer kurum ve kuruluşların benzer merkezler kurması yönünde çalışmalar yapmak, bu hizmetleri koordine etmek için Sporcu Eğitim Merkezleri Şube Müdürlüğü kurulmuştur (İmamoğlu,2017). Bu merkezlerle ilgili yönetmelik, 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı (Değişik ibare:RG-3/4/2012-28253) Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevler Hakkında Kanununun 2 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.(Resmi Gazete, 2010)

Sporcu Eğitim Merkezleri Seçme Sınavları ile Merkezlere Alınacak Sporcu Kontenjanları

2018-2019 eğitim-öğretim yılı için 32 ilde bulunan 35 Sporcu Eğitim Merkezi için toplam 946 sporcu kontenjanı dağılımları (Tablo 6).

Tablo 6. 2018-2019 eğitim-öğretim yılı sporcu kontenjanı dağılımları

SPORCU EĞİTİM MERKEZİ	BRANŞLAR	YATILI					GÜNDÜZLÜ										YATILI VE GÜNDÜZLÜ GENEL TOPLAM		
		KADIN		ERKEK		TOPLA M	KADIN				ERKEK				TOPLA M				
		9 ya ş	10 ya ş	11 ya ş	12 Ya ş		9 ya ş	10 ya ş	11 ya ş	12 Ya ş	9 ya ş	10 ya ş	11 ya ş	12 Ya ş					
ADANA	GÜREŞ			7	3	10									5	3		8	18
	KANO KÜREK								1	1					3	2	1	8	8
ADYAMAN	ESKRİM						2	2							2	2	2	3	13
	GÜREŞ														3	5	4	4	16
AFYON KARAHİSAR	GÜREŞ				17	17								5	5			10	27
AKSARAY	ATLETİZM														2	2	1	10	10
	GÜREŞ				15	15									10	5		15	30
AMASYA	GÜREŞ														6	4			10
ANTALYA- KORKUTELİ	GÜREŞ				10	10									3	3			16
ANTALYA- ELMALI	GÜREŞ				8	8									3	3			14
ARTVİN- YUSUFELİ	GÜREŞ			28	1	29									10	9	2	1	22
	KANO										5	3	1	2	5	5	16		16
AYDIN	ATLETİZM															4	4	8	8
BALIKESİR	ATLETİZM							5							5			10	10
	GÜREŞ														10				10
	JUDO						8								7			15	15
BOLU	ATLETİZM															6			12
	CİMNASTİK	5				5	5	6									1	6	11
BOLU- GEREDE	KAYAK				2	2	3												8
KAYSERİ	KAYAK						5								10			15	15
	GÜREŞ				20	20									15			15	35
KONYA	HALTER							3							1	2		6	6
MERSİN	ATLETİZM						5								5			10	10
	CİMNASTİK						6								2			8	8
	ESKRİM						8								7			15	15
	GÜREŞ			1		1									10			15	11
BURSA	YÜZME						5								5			10	10
	JUDO						1	5	3	1	1	4	2	1	18				18
ÇORUM	GÜREŞ														10	10			
DENİZLİ	GÜREŞ				11	11													11
EDİRNE	ATLETİZM										3					3		6	6
	GÜREŞ														2	2	2	8	8
	YÜZME						2	1							2	1		6	6
ERZİNCAN	ATILIK				3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	16	19
	ATLETİZM				12	12	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	24	36
	BADMİNTON						4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	32	32
	GÜREŞ				18	18	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	24	42
ERZURUM	KAYAK				6	6	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	16	22
	GÜREŞ										10	10							
	ATLETİZM KAYAK									5	5				5	5			
GAZİANTEP	ATLETİZM				5	5													5
	GÜREŞ				15	15													15
	HALTER															3	4	4	15
KAHRAMAN MARAŞ	GÜREŞ				10	10								15	5		20	30	
K.MARAŞ- GÖKSUN	GÜREŞ				5	5									10		10	15	
KARAMAN	ATLETİZM									2					2	1	5	5	
KARS	BOKS														15			15	15
	KAYAK									5					10			15	15
KAYSERİ	GÜREŞ				20	20								15			15	35	
KONYA	HALTER									3						1	2	6	6
	ATLETİZM														5			10	10
MERSİN	CİMNASTİK														6			8	8
	ESKRİM									8					7			15	15
	GÜREŞ				1	1									10			15	11
	YÜZME									5					5			10	10

Spor Federasyonlarına Göre Sporcu Eğitim Merkezleri Sınav Talimatı

Spor Eğitim Dairesi Başkanlığı'nca, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı için merkezlere alınacak sporcuların branşlara ait sınav talimatları ve yaş grupları belirtilmiştir.(Tablo 7)

Tablo 7. Branşlara ait sınav talimatları ve yaş grupları.

SPOR FEDERASYONLARI	SPORCU YAŞI	SEÇİM	SPORCU TESTLERİ
ATICILIK	10,11,12 yaşındaki sporcular yatılı statü için başvurabilirler)		➤ Otur Uzan Testi, Flamingo Testi, Disklere Dokunma Testi, Hand Wall Toss Testi, Duvar Oturuşu Testi
ATLETİZM	9,10,11,12 yaşındaki sporcular yatılı statü için başvurabilirler)		➤ 100m., 800m. , Gülle atma, Uzun atlama
BADMİNTON			➤ Uzan Eriş Testi, Dikey Sıçrama Testi, Durarak Uzun Atlama, Özel Hız/Çeviklik Testi
BOKS			➤ Flamingo Testi, Otur ve Eriş Testi, 20m. Mekik Koşusu, Sağlık Topu Fırlatma, 30 sn. Şınav Testi
CİMNASTİK			➤ Derinlik Esnemesi, Sopa ile Omuz Çevirme, Kalça Esnekliği, Barfiksde Kol Çekişi, Şınav, Ayakların Aslıştan Ellere Kadar Kaldırılması, Durarak Uzun Atlama, Yat Kalk Sıçra, 20 m. Sürat Koşusu
ESKRİM			➤ Flamingo Denge Testi, Kol Hareket Sürati Testi, Otur ve Eriş Testi, Durarak Uzun Atlama, Bükülü Kolla Asılma Testi
GÜREŞ			➤ Flamingo Denge Testi, Sağlık Topu Atma, Esneklik Testi, Çeviklik Testi ➤ Güreş Müsabakaları, Koordinasyon Testi, Öğrenci Karne Notu
HALTER			➤ Dikey Sıçrama Testi, 30sn. Şınav Testi, 30sn. Mekik Testi, Sehpada Dips Hareketi, Barfiks Çekme, Sağlık Topu Fırlatma, KoparmaDüşüşü ve Squati, Koparma, Silkme, Sırttan Squat
JUDO			➤ 30m. Sürat Testi, Flamingo Denge Testi, Otur Uzan Esneklik Testi, Sağlık Topu Atma Testi, Judo Teknik Bilgisi
KANO			➤ 30m. Sürat Testi, Durarak Uzun Atlama, 30sn. Şınav Testi, 30sn. Mekik Testi, Max. Barfiks Çekme
KAYAK			1-)Alp Disiplini için, ➤ Flamingo Denge Testi, Modifiye Mekik-Şınav Testi,10x5 Mekik Koşusu, Anaerobik Güç Testi, Bükülü Kolla Asılma Testi. 2-)Kuzey Disiplini için, Cooper Testi (6dk), Bükülü Kolla Asılma Testi, Modifiye Mekik-Şınav Testi,Flamingo Denge Testi
KÜREK			➤ Otur Uzan Testi, Durarak Uzun Atlama, 60 sn. Mekik Testi, 60 sn. Şınav Testi, Kürek Ergometresi Testi
TENİS			➤ Flamingo Denge Testi, Sağlık Topu Fırlatma Testi,Mekik Testi,20 m. Sürat Koşusu, El Göz Koordinasyonu Testi, Mekik Koşusu, Altıgen Testi
YÜZME			➤ Beden Kitle İndeksi, Esneklik,Kulaç Uzunluğu/Boy Oranı, Omuz Hareketliliği, 60sn. Mekik Testi, 30m. Sürat Koşu Testi, Durarak Çift Bacak Öne Sıçrama Testi, Dikey Sıçrama Testi, Geri Geri Yürüme Testi (Koordinasyon), Bükük Kol Tutunma Testi, Yatay Yüzerlilik Testi

¹ Uludağ Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bursa

Atabesbd,2019;21(3)

² Uludağ Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Lisans Öğrencisi, Bursa

SONUÇ VE ÖNERİLER

- Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri ve Sporcu Eğitim Merkezleri sadece öğrenci ve sporculara yöneldiği gözlenmiştir. Paralimpik sporcular içinde gerekli planlar yapılarak paralimpik sporcularında en üst düzeye ulaşmaları amaçlanmalıdır.
- TOHM Projesi için başarı kıstası olarak alınan madalya sayısı, üst düzey turnuvalarda beklentinin altında kalmıştır. Diğer turnuvalarda alınan madalyaların sayıca çokluğu nitelik olarak daha düşük turnuvalarda elde edilen madalyalar olarak belirlenmiştir. Beklentiyi üst düzey başarıya çıkarmak için gerekli uluslararası turnuvalardan daha çok Olimpiyat ve Dünya Şampiyonaları gibi üst düzey müsabakalara yönelik planlar yapıp, hedefe ulaşılmalıdır.
- Destek elemanlarının sporcular üzerinde ne kadar etkili olduğu ve ne yönde çalışmalar yaptığı incelenmelidir.
- Sporcu Eğitim Merkezleri'nin şehir bakımından gereğinden az olması dikkat çekmiştir. Bu sayı artırılarak öğrencilerin spor üzerine yatkınlığı sağlanmalı ve belirli branşlara teşvik edilip, spor kültürünü tanımaları sağlanmalıdır.
- Türkiye'de yıllardır, sporda alt yapıyı oluşturabilme probleminin ana kaynağı eğitim ve öğretim kurumları olan okullarda spora gereken önemin verilmeyişidir. Diğer ülkelerin projeleriyle karşılaştırıldığında, olimpiik eğitimin kavramı ülkemizde de ders niteliği haline getirilmelidir.
- Dünya'nın en kapsamlı turnuvası olan Olimpiyat Oyunları'nda, TOHM Projesi kapsamında, sadece 1 madalya kazandırmasının içeriği incelenmelidir.
- Antrenörler kalite bakımından incelenmeli ve üst düzey turnuvalarda daha başarılı sporcular yetiştirmek için kendilerini sürekli yenilemeli ve geliştirmelidirler.
- Spor dünyasındaki başarılı ülkelerin çalışmaları örnek alınıp, düzenli olarak kendimizi güncellemeli ve bu konuda gerekli eğitim seminerleri düzenlenmelidir.
- Sporcu Eğitim Merkezleri'nin sporcu yetenek sınavlarının fazlalılığı dikkat çekmiştir. Sporcu Eğitim Merkezleri'nin tıpkı TOHM merkezleri gibi branşa yönelik sınavlar yaparak, hedeflenen branşta en üst seviyeye ulaşılması amaçlanmalıdır.
- Sporcu Eğitim Merkezleri amaçları doğrultusunda içeriği incelenmeli ve çocuklara olimpiik ruhu güdüleyerek ve benimseterek bu yönde eğitimler verilmelidir.

¹ Uludağ Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Bursa

² Uludağ Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Lisans Öğrencisi, Bursa

- Bunun yanı sıra bu merkezlerin TOHM merkezleriyle beraber işbirliği yapılarak Olimpiyatlardaki sporcu yaşımızın daha gençleştirilmesi gereklidir.
- Bu doğrultuda Sporcu Eğitim Merkezleri ve Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezleri'nin birleşmesinde faydalı olacağı gözlemlenmiştir ve bu amaç doğrultusunda genç yaşta Olimpiyatlara yönelik kaliteli eğitimler verilerek başarı yakalanmalıdır.

KAYNAKLAR

1. **Ak, A.** (2017). Türk Sporda Sorunlar ve Çözüm Önerileri, Ankara:Spor Yayınevi ve Kitabevi. 65-70
2. **Altun M, Koçak S,** (2015). Türkiye'nin spor başarı açısından değerlendirilmesi: Bakü Avrupa Oyunları örneği. Spor Bilimler Dergisi, 26(3):114-128.
3. **Çoknaz D. & Noordegraaf M. & Güler L. & Çotuk M.** (2010): "Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin olimpik konulara yönelik farkındalıkları ve olimpik kavramlara ilişkin değerlendirmeleri." Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi. 7(1):1264-1289.
4. **Devlet Planlama Teşkilatı.** Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu Raporu (2000). DPT Yayını. YayınNo:2513.
5. **Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Sporcu Eğitim Merkezleri Yönetmeliği** (2010,28 Ocak). Resmi Gazete (Sayı : 27476). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/01/20100128-4.htm>
6. **Gülbahar G.,** (2004). Birey Toplum Eğitim ve Öğretmen. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi 1(1):223-236.
7. **İlhan, L.** (2008). Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocuklarda Beden Eğitimi Ve Spordan Sosyalleşme Düzeylerine Etkisi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 25(2):315- 324.
8. **İmamoğlu, O., Dilek, A. N., & Türkmen, M.** (2017). Türkiye’de Sporcu Eğitim Merkezleri ve Olimpik Hazırlık Merkezleri. Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi. (UKSAD), 3(Special Issue 2): 95-106.
9. **Kıloğlu, M.,** (2017). Türkiye olimpik hazırlık merkezlerine (TOHM) devam eden sporcuların karar verme stillerinin belirlenmesi.Yüksek Lisans Tezi. Konya:Selçuk Üniversitesi SBE.
10. **Olimpik Hazırlık Merkezlerinin Kuruluş, Çalışma, Görev, Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği** (2015,11 Nisan). Resmi Gazete (Sayı:29323). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/04/20150411-10.htm>
11. **Özbey S., Güzel P.** (2009) "Uzun Dönemli Olimpik Eğitim Programlarının İncelenmesi." Spor Bilimleri Dergisi. 20(4):117-131.
12. **Özdilek, Ç. & Şentürk, A. & Döşyılmaz, E.** (2003) Modern Olimpiyat Oyunlarının Tarihi Gelişimi ve Olimpiyatların Gezici Olma İlkesinin Günümüze Kadar Düzenlenen Oyunlar Açısından Değerlendirilmesi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9: 223-238.
13. **Serdaroğlu M.** (2002). Olimpiyat Tarihi ve Türkiye'nin Olimpiyatlardaki Durumu. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi.
14. **Sevim G.** (2017) Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Uluslararası Spor,

- Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi, 3(3):86-92.
15. **Şentuna, M.** (2013) "Türk Antrenörlerinin Modern Olimpiyat Oyunları Hakkındaki Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi."
16. **TOHM** Genel Koordinatörlüğü Bildirgesi. 24.10.2018
17. **N. Moller** (1975), Olympic Education. The Sport Journal. ISSN:1543-9518/ Vol.20.
- SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 11(1): 41-46

